

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 172/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Fúzerom, M. R. Štefánika 1256/22, Trebišov, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 50/2013 z 21. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2014 doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Fúzerom, M. R. Štefánika 1256/22, Trebišov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“)

a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 50/2013 z 21. novembra 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 27. 09. 2012 pod sp. zn. 40 C/303/2009 zamietol v celom rozsahu moju žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy s prísl...“

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu som podal odvolanie.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 21. 11. 2013 pod sp. zn. 2 Co/50/2013 potvrdil napadnutý rozsudok OS Košice I...

Som toho názoru, že skončenie môjho pracovného pomeru so žalovaným dohodou zo dňa 07. 04. 2009 nebolo platné a preto mi aj patrí náhrada mzdy.

Je nesprávny právny záver prvostupňového a druhostupňového súdu, že som porušil pracovnú disciplínu...

Pokiaľ ide o správu o výsledkoch z vyšetrovania zo dňa 31. 03. 2009 spoločnosťou Ernst & Young, k. s. z nej nevyplýva jednoznačne moje porušenie pracovnej disciplíny...

Prvostupňový súd na správu o výsledkoch z vyšetrovania zo dňa 31. 03. 2009 spoločnosťou Ernst & Young, k. s. nemohol prihliadať a z nej vychádzať v zmysle § 135 ods. 2 OSP, ale mal tieto skutočnosti sám zisťovať. Pokiaľ Krajský súd v Košiciach napadnutý rozsudok potvrdil zo správnych dôvodov prvostupňového súdu, konal nezákonne a arbitrárne...

V konaní sa preukázalo, že rokovanie o ukončení môjho pracovného pomeru dňa 07. 04. 2009 v Humennom trvalo od 7:45 do 8:45 hod... skutočnosť o skončení pracovného pomeru dohodou ma zaskočila... Ak by rokovanie prebiehalo rýchlo a z mojej strany by slobodne bola prejavená vôľa podpísať dohodu o skončení pracovného pomeru dohodou, tak podľa môjho názoru rokovanie mohlo byť maximálne 15 minút a nie dlhšie... nebola mi daná možnosť prípravy obhajoby a možnosť porady s právnikom alebo v rodine, či mám alebo nemám podpísať dohodu o skončení pracovného pomeru. Nič by sa nestalo, ak by mi

zamestnávateľ poskytol čo i len jeden deň na prípravu obhajoby a možnosť porady a oboznámením sa so závermi správy o výsledkoch z vyšetrovania zo dňa 31. 03. 2009. Aj prvostupňový súd právne uzavrel, že išlo u mňa o stresujúcu situáciu nakoľko sa rokovalo o ukončení môjho pracovného pomeru. V konečnom dôsledku súdy na to neprihliadli. V tom spočíva podľa mňa rozpor s dobrými mravmi a zneužitie práva v oblasti pracovnoprávných vzťahov (Čl. 2, 5, § 13 ods. 3 ZP).

Z dôvodov uvedených v žalobe, mojich podaniach ako aj horeuvedených dôvodov je môj právny úkon a to uzavretie dohody o skončení pracovného pomeru neplatné, lebo zamestnávateľ podmienil skončenie pracovného pomeru dohodou, nakoľko v opačnom prípade by bol so mnou skončený pracovný pomer výpoveďou, lebo som mal hrubo porušiť pracovnú disciplínu, čo ani nebolo preukázané a nebol som oboznámený so závermi správy o výsledkoch z vyšetrovania zo dňa 31. 03. 2009.

Rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako je nepreskúmateľnosť rozsudku, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti, pretože týmto postupom súdu dochádza k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Nesprávne právne posúdenie vidím aj v tom, že súd časť právnej normy síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval resp. neaplikoval príslušnú právnu normu...

zamestnávateľ nepostupoval v súlade s týmito ustanoveniami ZP a prvostupňový súd sa týmito skutočnosťami rozhodnými pre platnosť alebo neplatnosť dohody o skončení pracovného pomeru vôbec nezaoberal. Odvolací súd na moje odvolacie námietky uviedol, že JUDr. B. mohla dopísať dátum skončenia pracovného pomeru, lebo som so žalovaným vzájomne dohodol skončenie pracovného pomeru.

S takouto argumentáciou žalovaného nesúhlasím a je arbitrárna.

Zamestnávateľ nepreukázal a svedkovia A. B. a V. L. taktiež nepotvrdili, že by zamestnávateľ ich písomne poveril na dopísanie dátumu do dohody o skončení pracovného pomeru t. j. na dátume 30. 04. 2009 a na doručení dohody o skončení pracovného pomeru do vlastných rúk...

A. B. a V. L. bez písomného poverenia neboli oprávnení dopísať dátum na dohode o skončení pracovného pomeru. Ide o podstatnú náležitosť ukončenia pracovného pomeru a túto mohol realizovať len štatutárny zástupca v zmysle § 9 ods. 1 ZP alebo v zmysle § 9 ods.

2 a § 38 ZP len ďalší zamestnanec na základe písomného poverenia. Písomné poverenie na tieto úkony pre A. B. a V. L. neboli preukázané...

ak zamestnávateľom je právnická osoba, doručovanie dohody o skončení pracovného pomeru do vlastných rúk uskutoční osoba, ktorá je oprávnená v mene zamestnávateľa robiť právne úkony, prípadne aj ďalší zamestnanci, na základe písomného poverenia (§ 38 ZP).

V konaní nebolo preukázané písomné poverenie na hore uvedené úkony pre A. B. a V. L.

Žalovaný ako druhostupňový súd arbitrárne rozhodol, keď neprihliadol na moje odvolacie námietky...

Z vedených dôvodov je... dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 07. 04. 2009 neplatná a v zmysle § 79 ZP mi patrí aj náhrada mzdy.

Som toho názoru, že rozhodnutia súdov spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že vec nebola prejednaná spravodlivo a bolo porušené moje právo na ochranu majetku, lebo na základe rozsudkov súdu som bol ukrátený na náhrade mzdy a sa mi zmenší majetok...

Žalovaný... vydal... neodôvodnené a arbitrárne rozhodnutie z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, prísne formalistické, účelové, čo malo zároveň za následok porušenie mojich základných práv a slobôd.

Druhostupňový súd sa s mojimi odvolacími námietkami nesprávne vypořiadal. Preto je jeho rozsudok... nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Rozhodnutie súdu druhého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ide o nepreskúmateľnosť rozsudku, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti, pretože týmto postupom súdu dochádza k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Nesprávne právne posúdenie vidím aj v tom, že súd právnu normu na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Rozhodnutie odvolacieho súdu a v konečnom dôsledku napadnutý rozsudok nepovažujem za správny, lebo nebol vydaný v medziach zákona.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

1./ Základné práva občana J. M. na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 11. 2013 pod sp. zn. 2 Co/50/2013, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 27. 09. 2012 pod sp. zn. 40 C/303/2009 boli porušené.

2./ Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 11. 2013 pod sp. zn. 2 Co/50/2013 v celom rozsahu a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3./ Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia a to v sume 914,74,- € všetko do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a to na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 40 C 303/2009 z 27. septembra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu sťažovateľa o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Ústavný súd poukazuje na relevantné časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, z ktorých vyplýva, ako odôvodnil okresný súd svoj rozsudok, dôvody sťažovateľovho odvolania a tiež spôsob, ako sa krajský súd s jednotlivými odvolacími námietkami sťažovateľa vysporiadal: „Súd prvého stupňa preskúmaným rozsudkom žalobu zamietol...

Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca bol zamestnancom žalovaného od roku 1989, pričom posledná zmena pracovnej zmluvy bola dňa 12. 3. 2009. Žalobca vykonával od 1. 1. 2009 funkciu vedúceho oddelenia výstavby sietí VN a NN v organizačnom útvare odbor výstavby sietí VN a NN, s miestom výkonu práce Sečovce. Dňa 27. 4. 2009 na jednaní v prítomnosti L., B. L. oboznámil žalobcu s výsledkami vyšetrovania vyšetrovacej komisie, ktorou bolo zistené porušenie pracovnej disciplíny, t. j. ilegálna manipulácia s materiálom žalovaného a oznámil mu, že žalovaný mieni skončiť pracovný pomer so žalobcom, a to buď dohodou alebo výpoveďou z dôvodov porušenia pracovnej disciplíny s trojmesačnej výpovednou lehotou. Následne B. predložila pripravený formulár dohody o ukončení pracovného pomeru, na ktorý dopísala na základe vzájomnej dohody stanovený dátum skončenia pracovného pomeru 30. 4. 2009 a žalobca predmetnú dohodu podpísal. Žalobca teda súhlasil so skončením pracovného pomeru dohodou s tým, že predpokladal, že mu bude vyplatené odstupné, keďže mal za to, že žalovaný obdobným spôsobom ukončil pracovný pomer s viacerými zamestnancami, pričom ak bol obdobným spôsobom skončený pracovný pomer, vždy bolo vyplatené odstupné. Pri odchode z jednaní mu Z. R. oznámil, že v danom prípade nemá nárok na odstupné.

Tento úkon súd prvého stupňa posúdil ako platný právny úkon a teda mal za to, že došlo k platnému rozviazaniu pracovného pomeru dohodou. Vychádzal z toho, že boli splnené všetky formálne náležitosti tohto úkonu, t. j. dohoda bola uzavretá v písomnej forme, pričom keďže nešlo o skončenie pracovného pomeru z dôvodu organizačných zmien, nebolo v súlade s § 60 ods. 2 potrebné uvedenie dôvodu skončenia pracovného pomeru.

Súd prvého stupňa v súlade s ust. § 1 ods. 4 Zákonníka práce posudzoval platnosť právneho úkonu podľa ust. § 34 a § 37 OZ a dospel k záveru, že tento je platný. Námietku žalobcu, že uzavrel dohodu o skončení pracovného pomeru pod nátlakom, je v rozpore s jeho samotným tvrdením, že si bol vedomý, že dôjde k skončeniu pracovného pomeru, pričom skutočnosť, že bol neho vyvíjaný nátlak, nepreukázal. Na jednaní o ukončení pracovného pomeru boli prítomní L. a B., ktorí popreli akýkoľvek nátlak na žalobcu a absenciu nátlaku potvrdili aj svedkovia W. a B., ktorí boli účastníci obdobného jednaní o ukončení pracovného pomeru ako bolo so žalobcom, aj títo popreli nátlak žalovaného s tým, že žalovaný ozrejmil, že v prípade, že nebude ukončený pracovný pomer dohodou bude ukončený výpoveďou z dôvodov porušenia pracovnej disciplíny a že žalovaný zvažuje

podanie trestného oznámenia na neznámeho páchatela v súvislosti s výsledkami kontroly, ktoré boli dôvodom rozhodnutia žalovaného ukončiť pracovný pomer so žalobcom svedkom W. a svedkom B. Súd prvého stupňa má za to, že je irelevantné, že v čase podpisovania dohody o skončení pracovného pomeru sa žalobca domnieval, že v súvislosti s ukončením pracovného pomeru mu bude vyplatené aj odstupné. Vychádzal pritom z toho, že predmetom jednaní v súvislosti s ukončením pracovného pomeru neboli mzdové nároky a nesprávna domnienka žalobcu o nároku na odstupné nespôsobuje neplatnosť dohody o ukončení pracovného pomeru, ani samotná skutočnosť, že obdobným spôsobom bol ukončený pracovný pomer aj s pracovníkom žalovaného K. a tomu bolo odstupné vyplatené, nie je dôvodom pre neplatnosť dohody.

Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal žalobca. Odvolanie bolo podané podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), d) a f) O. s. p. s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok a žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi aj náhradu trov konania. Má za to, že rozviazanie pracovného pomeru bolo neplatné, preto má nárok aj na náhradu mzdy. Namietal predovšetkým, že žalovaný si pred jednaním neoveril, či správa spoločnosti Ernest a Jang, k. s. vychádza z objektívnych skutočností, poukázal na spôsobom, akým bolo zvolané jednanie o skončení pracovného pomeru, na dĺžku tohto jednaní, pričom poukázal na výpoveď svedka L., ktorý uviedol, že rokovanie prebiehalo rýchlo a že dobrovoľne podpísal skončenie pracovného pomeru. Samotná dĺžka jednaní tomu nenasvedčuje. Má za to, že nebola mu daná možnosť prípravy obhajoby a možnosť porady s právnikom alebo s rodinou, či má alebo nemá dohodu podpísať, má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci ako je nepreskúmateľnosť rozsudku, ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti, že týmto postupom súdu dochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom. Poukazuje na nesprávny postup žalovaného v súvislosti s poverením pracovníkov robiť určité právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch a má za to, že žalovaný nepostupoval v súlade s ustanoveniami Zákonníka práce. Tvrdí, že žalovaný nepreukázal, že B. a V. L., boli písomne poverení na dopísanie dátumu do dohody o skončení pracovného pomeru 30. 4. 2009...

Odvolací súd po preskúmaní veci v súlade s ust. § 212 ods. 1. 3 O. s. p. dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne o veci aj rozhodol.

Správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody tohto rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Odvolacie námietky žalobcu považuje v celom rozsahu za nedôvodné. Námietka týkajúca sa dĺžky jednania s ohľadom na vykonané dokazovanie a výsluchom svedkov je právne bezvýznamná. Súd prvého stupňa vzal za základ svojho rozhodnutia svedecké výpovede svedkov L. a B.

Ani námietka týkajúca sa nedostatku oprávnenia B. dopisovať na pripravený formulár dátum skončenia pracovného pomeru je nedôvodná. Samotná táto skutočnosť nemôže spôsobiť neplatnosť právneho úkonu, ktorý uzavrel žalobca so žalovaným. Išlo o vôľu prejavenu žalobcom, ktorú vykonala pracovníčka žalovaného, pričom výsledok tejto vzájomnej dohody v konečnom dôsledku odsúhlasil žalobca svojim podpisom. “

Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Z týchto hľadísk potom ústavný súd posudzoval rozsudok krajského súdu.

Ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Rovnako ako Európsky súd pre ľudské práva neskúma ani ústavný súd, či dôvody uvedené v namietanom rozhodnutí sú vecne správne (Van de Hurk v. Holandsko z 19. apríla 1994, séria A, č. 299, § 61, správa Európskej komisie pre ľudské práva vo veci Fouquet v. Francúzsko, Recueil I/1996, s. 29). Je vecou ústavnej zodpovednosti celej sústavy všeobecných súdov, aby chránili zákonnosť spôsobom, ktorý je vecne správny, primerane odôvodnený a nie je arbitrárny.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda.

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

Právomoc ústavného súdu na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov sa vzťahuje výhradne na dodržanie ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy, posúdenie, či konanie ako celok možno považovať za spravodlivé, a v nadväznosti na to zisťovanie, či v namietanom konaní (a rozhodnutím v ňom vydaným) nedošlo k porušeniu základných práv alebo slobôd účastníka konania alebo jeho ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že je vecou všeobecného súdu, ktorú právnu normu z právneho poriadku Slovenskej republiky aplikuje

a ako ju interpretuje. Navyše treba dodať, že všeobecný súd je primárne zodpovedný za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie musí však byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojou sťažnosťou vlastne pokračuje v polemike so všeobecnými súdmi na to, akým spôsobom mali byť jednotlivé dôkazy vyhodnotené a ku akým skutkovým a právnym záverom na ich základe mali všeobecné súdy dospieť. Zároveň uplatnením podstatnej časti argumentácie, o ktorú oprel už svoje odvolanie proti rozsudku okresného súdu, požaduje, aby ústavný súd preskúmal namietaný rozsudok krajského súdu, a zo sťažovateľom predkladaných dôkazov dospel ku inému skutkovému a právnemu záveru ako krajský súd v napadnutom rozsudku.

V súvislosti s takto formulovanou sťažnosťou ústavný súd zdôrazňuje, že súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Vo vzťahu k všeobecným súdom ústavný súd nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným

súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

V citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajský súd zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré rozsudok okresného súdu potvrdil, odpovedal na všetky otázky, ktoré boli vo veci sťažovateľa podstatné pre rozhodnutie. Podľa ústavného súdu rozsudok krajského súdu a jeho právne a skutkového závery nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu je tak podrobné a odpovedá na všetky podstatné okolnosti sťažovateľovej veci, že nepovažuje za potrebné k napadnutému rozsudku krajského súdu nič dodať, a to hlavne s poukazom na dôvody podanej sťažnosti.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd ďalej pripomína, že jeho primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou

(čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu je ústavne akceptovateľný alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov, považuje napadnuté rozhodnutie krajského súdu za ústavne akceptovateľné. Ústavný súd nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v kontexte posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

K sťažovateľom namietanému porušeniu práv hmotnoprávneho charakteru podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že absencia porušenia ústavnoprocených princípov v zásade vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (m. m. IV. ÚS 116/05). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

V rozsahu uvedených dôvodov ústavný súd nezistil ani porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2014